

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TLOUSTNOUCÍ TĚLESA

Popis aktivity

Závislost objemu rotačního tělesa na poloměru jeho podstavy.

Předpokládané znalosti

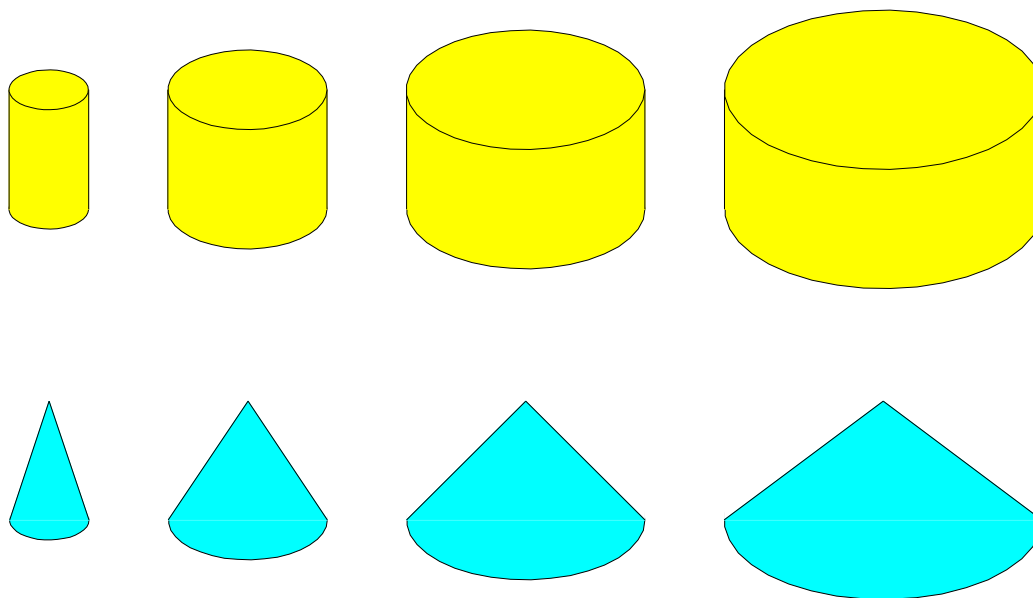
Vzorce pro výpočet objemu válce a kužele

Potřebné pomůcky

Pracovní list pro žáka, kalkulaátor

Zadání

Nejprve vypočítej chybějící hodnoty v tabulce a pak doplň uvedené věty.

	poloměr podstavy	obsah podstavy	výška tělesa	objem válce	objem kužele
1	10 cm		30 cm		
2	20 cm		30 cm		
3	30 cm		30 cm		
4	40 cm		30 cm		

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mají-li válec a kužel stejný poloměr podstavy a stejnou výšku, je objem válce _____ větší než objem kužele. Objem kužele je _____ objemu válce.
Zvětší-li se poloměr podstavy válce dvakrát, zvětší se jeho objem _____.
Zmenší-li se poloměr podstavy kužele dvakrát, zmenší se jeho objem _____.
Závislost objemu válce/kužele na poloměru jeho podstavy je _____.

Možný postup řešení, metodické poznámky

Žáci vypočítají s pomocí kalkulátoru obsah podstavy tělesa a objem tělesa a výsledné hodnoty doplní do tabulky. Při výpočtu objemu kužele využijí poznatek, že objem kužel je roven třetině objemu válce. Věty doplňují na základě poznatků zjištěných při doplňování tabulky.

Řešení:

	poloměr podstavy	obsah podstavy	výška tělesa	objem válce	objem kužele
1	10 cm	314 cm ²	30 cm	9420 cm ³	3140 cm ³
2	20 cm	1256 cm ²	30 cm	37680 cm ³	12560 cm ³
3	30 cm	2826 cm ²	30 cm	84780 cm ³	28260 cm ³
4	40 cm	5024 cm ²	30 cm	150720 cm ³	50240 cm ³

Mají-li válec a kužel stejný poloměr podstavy a stejnou výšku, je objem válce třikrát větší než objem kužele. Objem kužele je třetina objemu válce.

Zvětší-li se poloměr podstavy válce dvakrát, zvětší se jeho objem čtyřikrát.

Zmenší-li se poloměr podstavy kužele dvakrát, zmenší se jeho objem čtyřikrát.

Závislost objemu válce/kužele na poloměru jeho podstavy je kvadratická.

Doplňkové aktivity

Žáci sestrojí graf závislosti objemu válce/kužele na poloměru jeho podstavy. Pověsimnou si, že obsah podstavy i objem se zvětšují kvadraticky. Doporučujeme společně s žáky modelovat závislost pomocí tabulkového kalkulátoru Excel.

Přesahy a vazby Kvadratická závislost je nad rámec RVP ZV

Obrazový materiál Dílo autora